

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กจ) ๐๔๐๕.๒/๔๐๕๖๙

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง ข้อหารือแนวทางการพิจารณาเพิ่ม/ลดวงเงินค่าจ้าง ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๗ กรณีแก้ไขสัญญาอันเนื่องมาจากการเพิ่มหรือลดขอบเขตการดำเนินงาน

เรียน

อ้างถึง หนังสือ

ตามหนังสือที่อ้างถึง

ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘

แจ้งว่า ได้ว่าจ้าง

ดำเนินการก่อสร้างอาคารสำนักงาน

และงานปรับปรุง

ภูมิสถาปัตยกรรม สำนักงานใหญ่

เป็นเงินจำนวน

บาท ตามสัญญา เลขที่

ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ ระยะเวลาดำเนินการ ๙๐ วัน นับถัดจากวันที่ระบุในหนังสือแจ้งจาก ให้เริ่มงาน โดยบริษัทฯ ได้จัดทำใบแจ้งบริษัทงานและราคา (BOQ) ซึ่งแสดงรายละเอียดราคานett แต่ละรายการแยกค่าใช้จ่ายต้นทุน (Direct Cost) ตามรายการประกอบแบบ และค่าใช้จ่ายอื่น ดอกเบี้ย กำไร และภาษีต่อค่างงานต้นทุน ๑ หน่วย ในช่องค่า Factor F = ๑.๓๗๒๘ เป็นเอกสารแนบท้ายสัญญาจ้างก่อสร้าง ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา โดยระหว่างการบริหารสัญญา คณะกรรมการตรวจสอบพัสดุได้ขออนุมัติแก้ไขสัญญา จำนวน ๖ ครั้ง ซึ่งบริษัทฯ ได้มีหนังสือเลขที่

ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ขอสงวนสิทธิ์

การใช้ Factor F ในการคำนวณราคางานพิเศษและการแก้ไขงานตามเงื่อนไขของสัญญา ก่อสร้าง โดยที่แจ้งว่า วงเงินค่างานก่อสร้างตามสัญญานี้ ผู้รับจ้างก่อสร้างได้คำนวณมาจากค่างงานต้นทุน (Direct Cost) แต่ละรายการ ตามที่ปรากฏใน BOQ เมื่อได้ค่าต้นทุนงานรวมทุกรายการแล้ว จะนำมารวมคำนวณกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้างอื่น (Indirect Cost) คือ อัตราที่เสนอ ณ วันที่จัดทำ BOQ ในบรรทัด Factor F เท่ากับ ๑.๓๗๒๘ รวมเป็นมูลค่างานก่อสร้างตามสัญญาดังนั้น เมื่อมีงานพิเศษและการแก้ไขงานเกิดขึ้น ภายใต้สัญญาดังกล่าว ผู้รับจ้างจึงเสนอราคางานเปลี่ยนแปลงตามราคานett ที่ปรากฏใน BOQ ซึ่งคำนวณจากราคาก่างงานต้นทุนรวมกับค่า Factor F เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา และใช้แนวทางดังกล่าว ในการคำนวณราคางานเปลี่ยนแปลงมาโดยตลอด ก่อนเสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาและอนุมัติ แก้ไขสัญญา คณะกรรมการตรวจสอบพัสดุพิจารณาแล้วเห็นว่า มีข้อด้อยในการพิจารณางานพิเศษและการแก้ไขงาน ตามข้อ ๑๖ ของสัญญาจ้างก่อสร้าง ซึ่งกำหนดให้ใช้อัตราค่าจ้างหรือราคาก่อสร้างที่ระบุไว้ในสัญญาสำหรับงานพิเศษ หรืองานที่มีการเปลี่ยนแปลง หากไม่มีการกำหนดอัตราไว้ในสัญญา ให้ผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างตกลงกันใหม่ เพื่อกำหนดอัตราค่าจ้างหรือราคาก่อสร้างที่เหมาะสม รวมถึงการขยายระยะเวลา (ถ้ามี) โดยคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุเห็นว่า การพิจารณาราคาก่อสร้างตามสัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุไว้ในสัญญา รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม ร้อยละ ๗ และรวมค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นและกำไร (ค่าใช้จ่ายอื่น Factor F) ตามที่ปรากฏในบรรทัดสุดท้ายของตารางสรุปมูลค่างานใน BOQ ที่แนบท้ายสัญญา เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ความเป็นธรรมและเจตนาของ ของสัญญาเดิม จึงขอหารือแนวทางปฏิบัติในประเด็นดังนี้

๑. สำหรับสัญญาที่ลงนามผูกพันและบังคับใช้ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กจ) ๐๔๕.๒/ว ๔๕๒ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการพิจารณางานจ้างก่อสร้าง กรณีการยื่นใบแจ้งปริมาณงานและราคา และใบบัญชีรายการก่อสร้าง มีแนวทางให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจัดทำ BOQ และใบบัญชีรายการก่อสร้างอย่างไร (๑) BOQ ผู้รับจ้างควรคำนวณราคាត้นทุนแต่ละรายการตามรายการประกอบแบบ โดยรวมค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่น ภาษีและกำไรในแต่ละรายการแล้ว หรือ (๒) BOQ สามารถแยกเป็นราคាត้นทุนต่อหน่วยแต่ละรายการและแสดงค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นเทียบต่อค่างานต้นทุน ๑ หน่วย ใบซ่อง Factor F ได้หรือไม่

๒. หากผู้ที่ได้รับการคัดเลือกสามารถแยกเป็นราคាត้นทุนต่อหน่วยแต่ละรายการ และค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นในข่อง Factor F ได้ ดังนี้ หากมีการแก้ไขสัญญาจ้างก่อสร้าง กรณีงานเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีแนวทางการพิจารณาด้านราคานำเสนอจ้างก่อสร้าง ตามที่ระบุไว้ใน BOQ รวมกับค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่น (Factor F) ตามที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอ ซึ่งมีค่าเท่ากับ Factor F : ๑.๓๗๘ ที่ปรากฏใน BOQ แบบท้ายสัญญาได้ หรือ

๒.๓ กรณีงานเปลี่ยนแปลงเป็นรายการที่ปรากฏอยู่ในใบแจ้งปริมาณงานและราคางานที่ถือเป็นเอกสารแนบท้ายสัญญา สามารถคำนวณราคางานเปลี่ยนแปลงเพิ่ม - ลด โดยคำนวณราคากำไรที่ต้องจ่ายใน BOQ รวมกับค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่น (Factor F) ตามที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอ ซึ่งมีค่าเท่ากับ Factor F : ๑.๓๗๘ ที่ปรากฏใน BOQ แบบท้ายสัญญาได้ หรือ

๒.๔ หากไม่สามารถนำค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น (Factor F) ตามที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอ ซึ่งมีค่าเท่ากับ Factor F : ๑.๓๗๘ ที่ปรากฏใน BOQ แบบท้ายสัญญามาพิจารณาราคางานเปลี่ยนแปลงได้ สามารถพิจารณาโดยใช้ค่าต้นทุนงานที่ปรากฏอยู่ใน BOQ แบบท้ายสัญญา รวมกับค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่น ตามข้อเท็จจริงที่ผู้รับจ้างเสนอ (ค่าดำเนินการ ภาษีและกำไร) ได้หรือไม่ หากไม่สามารถดำเนินการได้มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาบริหารสัญญาอย่างไร

๒.๕ กรณีงานเปลี่ยนแปลงเป็นรายการที่ไม่ปรากฏอยู่ใน BOQ ที่แบบท้ายสัญญา และมีราคาวัสดุที่กระทรวงพาณิชย์หรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดเผยแพร่ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุสามารถใช้ราคากำไรที่ต้องจ่ายใน BOQ แบบท้ายสัญญา รวมกับค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่น ซึ่งผู้รับจ้างได้เสนอไว้ในรูปของค่า Factor F = ๑.๓๗๘ ที่ปรากฏใน BOQ แบบท้ายสัญญาได้หรือไม่ หรือมีแนวทางการพิจารณาอย่างไร

๒.๖ กรณีงานเปลี่ยนแปลงเป็นรายการที่ไม่ปรากฏอยู่ใน BOQ ที่แบบท้ายสัญญา และไม่มีราคาวัสดุที่กระทรวงพาณิชย์หรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดเผยแพร่ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุสามารถคำนวณราคางานเปลี่ยนแปลง (เพิ่ม - ลด) โดยพิจารณาจากราคากำไรที่ต้องจ่ายจากการสืบราชการรวมกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น ซึ่งผู้รับจ้างได้เสนอไว้ในรูปของค่า Factor F = ๑.๓๗๘ ที่ปรากฏใน BOQ แบบท้ายสัญญาได้หรือไม่

ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ได้ลงนามแล้วจะแก้ไขไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาอนุมัติให้แก้ไขได้ (๑) เป็นการแก้ไขตามมาตรา ๙๓ วรรคท้า (๒) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลง หากการแก้ไขนั้นไม่ทำให้น่าวางงานของรัฐเสียประโยชน์ (๓) เป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐ หรือประโยชน์สาธารณะ (๔) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๖๕ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “การแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงตามมาตรา ๙๗ ต้องอยู่ภายใต้ข้อบ่งชี้ แห่งวัตถุประสงค์เดิมของสัญญาหรือข้อตกลงนั้น โดยหน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาเปรียบเทียบคุณภาพของพัสดุ หรือรายละเอียดของงาน รวมทั้งราคาของพัสดุหรืองานตามสัญญาหรือข้อตกลงกับพัสดุที่จะทำการแก้ไขนั้น ก่อนแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงด้วย” วรรคสอง กำหนดว่า “ในกรณีที่เป็นการจัดซื้อจ้างที่เกี่ยวกับความมั่นคง แข็งแรง หรืองานเทคนิคเฉพาะอย่าง จะต้องได้รับการรับรองจากวิศวกร สถาปนิกและวิศวกรผู้ชำนาญการ

หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรับผิดชอบหรือสามารถรับรอง คุณลักษณะเฉพาะ แบบและรายการของงานก่อสร้าง หรืองานเทคนิคเฉพาะอย่างนั้นแล้วแต่กรณีด้วย ประกอบกับประกาศคณะกรรมการราคากลางและข้อทะเบียน ผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคาค่ากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ ให้กำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร สรุปได้เป็น ๔ ส่วน ดังนี้

(๑) การคำนวณค่างานต้นทุนหรือราคานุของงานก่อสร้าง (Direct Cost)

(๒) การคำนวณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้แก่ ค่าอำนวยการ ค่าดอกเบี้ย ค่ากำไรมาก่อน และค่าภาษี แล้วกำหนดไว้เป็นค่า ๆ เดียวเมื่อเทียบกับค่างานต้นทุน (Direct Cost) ๑ หน่วย สำหรับในแต่ละช่วงของค่างานต้นทุน (Direct Cost) ที่กำหนด เรียกว่า “ค่า Factor F”

(๓) การคำนวณค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมี

(๔) การสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลางและการจัดทำรายงาน

จากหลักการดังกล่าวข้างต้น การคำนวณค่า Factor F นั้น จะใช้เฉพาะในขั้นตอนการพิจารณาคำนวณราคากลาง งานก่อสร้าง จะไม่นำไปใช้ในขั้นตอนการพิจารณาปรับลดราคาในใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ) หรือขั้นตอนการพิจารณาเปลี่ยนแปลงงานลด - งานเพิ่ม ในขั้นตอนแก้ไขสัญญาแต่อย่างใด

๒. กรณีตามข้อหารือ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามที่

ชี้แจงและส่งเอกสารหลักฐานว่า ภายนอกจากที่ลงนามในสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารสำนักงาน

และงานปรับปรุง

ภูมิสถาปัตยกรรม สำนักงานใหญ่ แล้ว ประสมค์จะแก้ไขสัญญาจ้างก่อสร้าง โดยสัญญามีการเปลี่ยนแปลง งานลด - งานเพิ่ม การดำเนินการดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของการบริหารสัญญา จึงไม่นำค่า Factor F มาพิจารณา เพื่อคิดค่างานลด - งานเพิ่ม โดยการดำเนินการ ต้องพิจารณาเฉพาะค่าวัสดุและค่าครุภัณฑ์ก่อสร้าง ที่ต้องเพิ่มเติม อันเป็นราคาก่อสร้างต้นทุนและรวมค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นและภาษีเท่านั้น โดยกรณีที่งานเพิ่ม - งานลด เป็นรายการที่ปรากฏอยู่ใน BOQ สามารถคำนวณราคางานที่เปลี่ยนแปลงโดยคำนวณราคากลางที่ปรากฏ ในใบแจ้งปริมาณงานและราคาที่แนบท้ายสัญญา สำหรับกรณีงานเพิ่มเป็นรายการที่ไม่ปรากฏอยู่ใน BOQ ให้ใช้ราคาก่อสร้างตามที่สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ เผยแพร่ หากวัสดุก่อสร้างรายการใดที่สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงาน พาณิชย์จังหวัดใกล้เคียง ไม่มีข้อมูลราคาเผยแพร่ไว้ ให้ใช้การสืบและใช้ราคาวัสดุก่อสร้างรายการนั้นในท้องที่ ของส่วนกลาง หรือในท้องที่ของจังหวัดใกล้เคียงที่มีระยะทางใกล้สถานที่ก่อสร้างมากที่สุดออกไปตามลำดับ ทั้งนี้ ในการลงนามสัญญา ให้ ถือปฏิบัติตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กจ) ๐๘๐๕.๓/ ๖๕๑ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๘ เรื่อง แนวทาง การปรับลดราคาในแบบแสดงรายการ ปริมาณงาน และราคา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางแพตริเชีย มงคลวนิช)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๙

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@cgd.go.th